

§ 154 KFKS 2020/53

Implementering av Agenda 2030 i Nacka

Redovisning av kommunstyrelsens särskilda uppdrag om hur Agenda 2030 kan implementeras i Nacka, Mål och budget 2019–2021

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige noterar följande.

- 1. Den integrerade synen på hållbar utveckling i Agenda 2030 innebär att det är viktigt att se hållbarhetsarbetet som en helhet. En implementering av Agenda 2030 i Nacka kommun ska därför inte utgöra något nytt utan utgå från kommunens befintliga styrmodell.
- 2. Varje nämnd och verksamhet i kommunen identifierar själva vilka prioriterade mål och områden som just de kan bidra till och påverka mest. Agenda 2030 ger dessutom ett verktyg att mäta kommunens gemensamma ansträngningar och förflyttningar.
- 3. Kommunfullmäktiges särskilda uppdrag till kommunstyrelsen om att se över hur FN:s Agenda 2030-mål om långsiktig hållbarhet kan implementeras i Nacka förklaras därmed för fullgjort.

Ärende

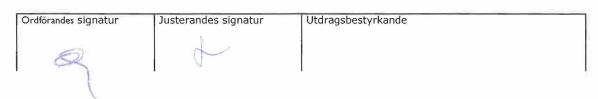
I mål och budget 2019-2021 fick kommunstyrelsen ett särskilt uppdrag att se över hur FN:s Agenda 2030-mål om långsiktig hållbarhet kan implementeras i Nacka. Den 25 september 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030, en global överenskommelse som inrymmer 17 mål för hållbar utveckling. Den svenska regeringen deklarerade tidigt att Sverige ska vara ledande i genomförandet av Agenda 2030 och att kommunerna har en nyckelroll i och med att de står närmast invånarna, de lokala företagen och civilsamhällets aktörer.

Stadsledningskontorets stab och miljöenheten har genomfört en omvärldsanalys och en kartläggning över hur de globala målen relaterar till kommunens ordinarie verksamhet och styrning. Huvudsyftet har varit att få en god översikt och förståelse för kommunens rådighet till vart och ett av de 17 målen i Agenda 2030, men också hur väl Nacka står sig i en jämförelse med andra kommuner utifrån de 50 nyckeltal för Agenda 2030 som finns publicerade i kommundatabasen Kolada. Kartläggningen visar att Nacka redan idag gör mycket som bidrar till hållbarhet och som stödjer genomförandet av Agenda 2030, såväl i det dagliga arbetet som i den långsiktiga planeringen och utvecklingen.

Förslag till implementering av Agenda 2030 utgår från att Nacka med stöd i Agenda 2030 kan förtydliga och rama in det befintliga hållbarhetsarbetet inom det kommunala uppdraget.

Inledningsvis kan Nacka kommun bidra till Agenda 2030 genom:

Uppföljning av hållbarhetsarbetet i årsredovisningen utifrån nyckeltal/indikatorer i

Kolada med koppling till Agenda 2030

- Att respektive nämnd aktivt väljer ut och förhåller sig till de globala målen och nyckeltal i Kolada som bedöms som relevanta för nämndens uppdrag
- Att Nackas hållbarhetsarbete synliggörs på ett sammanhållet och konsekvent sätt

Handlingar i ärendet

Protokollsutdrag från kommunstyrelsens arbetsutskott den 19 maj 2020, §71 Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 5 maj 2020

Bilaga 1. Agenda 2030 - Redovisning av kommunstyrelsens särskilda uppdrag om hur de globala målen i Agenda 2030 kan implementeras i Nacka kommun

Bilaga 2. Kartläggning av Nackas relation till respektive mål i Agenda 2030

Bilaga 3. Agenda 2030 i andra kommuner

Bilaga 4. Nackas hållbarhetsarbete - goda exempel

Bilaga 5. Nackas nyckeltal för Agenda 2030 i Kolada

Bilaga 6. Jämförelse av Nackas nyckeltal i Agenda 2030

Bilaga 7. Behandlade styrdokument med koppling till Agenda 2030

Yrkanden

Hans Peters (C) yrkade, med instämmande av Mats Gerdau (M), bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det endast finns ett förslag till beslut – arbetsutskottets förslag – och finner att kommunstyrelsen har beslutat i enlighet med detta förslag.

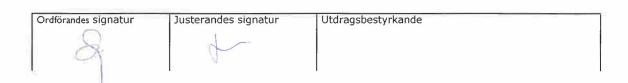
Protokollsanteckningar

Viktor Ellström lät anteckna följande till protokollet för Socialdemokraterna.

"Det är fortsatt oklart vad majoriteten har för miljöpolitiska aspirationer. I Kommunstyrelsens miljöutskott har oppositionen och majoriteten tillsammans genomfört en seminarieövning med post-it lappar. Men resultatet av den övningen är för oss okänd och det är utsträckningen som oppositionen har involverats i arbetet.

Vad som är tydligt är att kommunledningen inte har gjort några framsteg med agenda 2030. Samt att hur tillförlitlig och användbar denna rapport egentligen är, är diskutabelt, något denna skrivning illustrerar:

"Kartläggningen visar att kommunen redan idag gör mycket som bidrar till hållbarhet och som stödjer genomförandet av Agenda 2030, såväl i det dagliga arbetet som i den långsiktiga planeringen och utvecklingen. Även om Nacka redan idag gör mycket som bidrar till hållbarhet saknas en övergripande riktning och samsyn kring vad hållbar utveckling innefattar och betyder för Nacka som organisation."

Kommunen lyckas på något sätt dra slutsatsen att Nacka redan gör mycket som bidrar till hållbarhet... Utan att ha fastställt vad hållbarhet är för något, det är häpnadsväckande. Ty hållbarhet och hållbar utveckling är samma sak.

Vi Socialdemokrater är för en kunskapsbaserad politisk process och handlingskraftig miljöpolitik. Därför verkar vi för att kommunen ska påbörja mätningen av dess egna utsläpp och införa en koldioxidbudget för den kommunala verksamheten."

Karin Teljstedt lät anteckna följande till protokollet för Kristdemokraterna.

"Agenda 2030 är en överenskommelse mellan 193 länder i FN:s regi. Redan det är unikt. Att så många länder har kommit överens om hur man ska arbeta för att världen ska utvecklas på ett rättvist sätt, förtjänar stor respekt. Att FN, som får utstå så mycket kritik för tandlöshet, lyckats orkestrera denna överenskommelse rättfärdigar redan det organisationens existens.

Agenda 2030 handlar om praktiskt taget alla livets områden. Och den gäller alla samhällets nivåer och sektorer. Det är naturligt eftersom livets alla delar hänger samman. Att Nackas tjänstepersoner i respekt för denna helhetssyn, så noga har arbetat igenom hur Nacka ska förhålla sig till alla 17 mål och alla 169 delmål i Agenda 2030 är både imponerande och inspirerande. Därigenom visar vi att Nacka kommun tar denna omfattande och komplicerade överenskommelse, och därmed vår del av en rättvis utveckling i världen, på allvar.

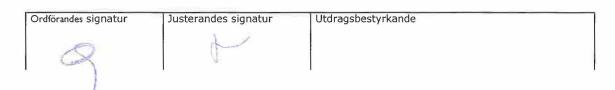
Agenda 2030 utsätts ofta för förlöjligande påhopp genom sin omfattning och detaljrikedom. Dess kritiker lyfter gärna upp ett perifert delmål och pekar på hur udda det är, hur lite relevans det har för vår kommun och hur fånigt det är att vi ska ägna oss åt att uppfylla det målet. Sådana förlöjliganden måste bemötas med ödmjukhet och saklighet. Det är inte rimligt att en överenskommelse som berör 193 länder, och där alla ska vara överens om varje punkt, inte kommer att innehålla någon löjeväckande detalj.

När sådan kritik kommer måste man påminna sig om det stora med att överenskommelsen över huvud taget har kommit till stånd, att Nacka står med i ett omfattande globalt arbete för att göra vår värld bättre. I en globaliserad värld kan ingen isolera sig och säga att man är sig själv nog. Vi hör alla ihop. Vi kommer även i Nacka drabbas om det går illa för en annan del av världen. Vi måste därför visa respekt för arbetet med hela Agenda 2030, och bidra med vår del, den del av överenskommelsen som är relevant för Nacka.

Det gäller nu att detta ärende lotsas igenom alla beslutssteg och dessutom inte blir en pappersprodukt i en pärm, utan ett levande dokument inom alla sektorer i Nacka kommun."

Tomas Ottosson lät anteckna följande till protokollet för Vänsterpartiet.

"Det är mycket glädjande att Nacka kommun börjar implementeringen av målen i Agenda 2030. Det hade kunnat ske tidigare bla genom vår motion om socialt bokslut som avslogs av Kommunfullmäktige nyligen.

Agenda 2030 ska implementeras i den befintliga organisationen med Nackas befintliga styrmodell och det ställer vi i Vänsterpartiet frågande inför. Det är inga nya mål eller problem som Agenda 2030 pekar på och som Sverige och Nacka ska nå. Målen har funnits hela tiden och Nackas styrmodell har haft gott om tid att nå målen innan implementeringen startade. Vänsterpartiet anser att målen i Agenda 2030 och Nackas styrmodell, står i konflikt med varandra, låg kommunalskatt mot ökad social hållbarhet. Eftersom det är ett nytt sätt att se och prioritera som behöver utvecklas för att Nacka

kommuns Agenda 2030 arbete ska ge utdelning anser Vänsterpartiet att det behövs en kompletterande styrning för Agenda 2030, att någon utanför den ordinarie organisationen har ett samlat ansvar för att följa upp och implementera nödvändiga förändringar i organisationen."

Esa Örmä lät anteckna följande till protokollet för Sverigedemokraterna.

"Sverigedemokraterna konstaterar att Agenda 2030 är ett dokument som i huvudsak tar sikte på situationen i utvecklingsländer, och att Agenda 2030:s mål mycket ofta redan ingår i svensk offentlig sektors uppsatta mål, alternativt inte ligger inom den kommunala kompetensen.

Det finns dock trots det mål i Agenda 2030 som är värda att lyfta fram, inte minst punkt 16:s skrivningar om "...fredliga och inkluderande samhällen..." med tanke på det numera mycket våldsamma Sverige, med automatvapenskjutningar bland annat i Nacka och en internationellt sett helt unik frekvens av grova bombdåd för ett land i fredstid. Också punkt 5:s skrivning om "... jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt..." är relevant efter den massinvandring till Sverige som gett upphov till mycket starkt kvinnoförtryckande subkulturer inom Sveriges gränser – en fråga som klart faller inom den kommunala kompetensen."

Mikael Carlsson lät anteckna följande till protokollet för Nackalistan.

"Nackalistan är positiv till att arbetet kring agenda 2030 börjar komma igång i kommunen. Vi tycker att detta är ett bra dokument som presenteras men är lite oroliga för arbetet när det helt delas upp på nämnderna och ingen håller i helheten. Vi kommer följa arbetet med agenda 2030 och är inte främmande för att det kan behöva göras ändringar längre fram."

Sidney Holm lät anteckna följande till protokollet för Miljöpartiet.

"På pappret ser allt bra ut och det finns också goda förutsättningar att implementeringen av Agenda 2030 i Nacka blir framgångsrik. Det är dock viktigt att implementeringen följs upp och utvärderas på ett korrekt sätt och att det inte bara hänvisas till vad som står skrivet i olika antagna styrdokument.

En del framåtsyftande kommuner har anpassat hela sina organisationer utifrån agendans hållbarhetsdimensioner för att kunna hantera det tvärsektoriella perspektivet i hållbarhetsarbetet. Begreppet hållbarhet finns inte explicit med i Nackas styrmodell utan tolkas och hanteras olika, alltid delegerat till lägsta effektiva beslutsnivå ute i kommunens olika verksamheter. Kommunstyrelsen förtydligar och konkretiserar därmed inte de

Ordförandes signatur

Justerandes signatur

politiska ambitionerna och förhållningssättet utifrån hållbar utveckling utan förlitar sig helt på att medarbetarna själva ska fatta de bästa besluten.

Miljöpartiet anser att det krävs mer resurser med omfattande stöd- och utbildningsinsatser för att få medarbetarna i alla olika "stuprör" att samarbeta mot målen i kommunens hållbarhetsarbete. Vi vill därför se en hållbarhetsdirektör med uppdrag att samordna detta viktiga arbete. Vi anser också att vi kommunen behöver införa klimatneutralitet som ett nytt övergripande mål för att ge extra tyngd åt den ekologiska dimensionen av de globala målen i Agenda 2030."

